

ልኡላዊ ግዝአት ኤርትራ፡

ብደምን ብሕግን ዝተሓጽረ ቀይሕ መስመር!

ርእሰ ዓንቀጽ

ሓዳስ ኤርትራ 8 ጥቅምቲ 2026 -

ስርዓት ብልጽግና፡ ኣብ'ቲ ንልኡላውነት ኤርትራ ዲላማ ብምግባር ዘካይዶ ዘሎ ሰፊሕ ተጻባኢ ዲፕሎማሲያውን ዜናውን ዘመተ፡ ነቲ ታሪኽ ዘይፈልጥ ሓድሽ ወለዶ ንምድንጋር፡ ኤርትራ - ንኢትዮጵያ ኣፍደገ ባሕሪ ንምኽላእ ብዝተፋሕሰ ውዲት “ዝተፈጥረት” ሃገር ኣምሲሉ ክጠቐሳ ይስማዕዮ። ኣብ'ዚ ውዲት'ዚ ብቐዳምነት ዝኸሰን፡ ሃገራት ዓረብ ብሓፈሻ፡ እታ “ታሪኻዊት ጸላኢት” ኢሉ ዘጠመቓ ግብጺ ድማ ብቐንዱያ። ናጽነት ኤርትራ፡ ን30 ዓመታት ብዝቐጸለን ኣብ 1991 ንዝሓዘቲ ሓይልታት ኢትዮጵያ ብዝጸራረገን መስተንክራዊ ወተሃደራዊ ዓወት ዝተረጋገጸዮ። ሕጋውነት ሕቶ ኤርትራ ንናጻ ሃገር ግና፡ ቅድሚ ብረታዊ ቃልሲ ዝነበረዮ። እንተኹን፡ ካልኣይ ኡናት ዓለም ምስ ተዛዘመ፡ ሃገራት ኣፍሪቃ ብሓፈሻ ኣብ ትሕቲ መግዛእቲ ኢጣልያ ዝነበራ ሊብያን ሶማሊያን ድማ ብፍላይ ናጽነትን ኣብ ዝረኽባሉ ዝነበራ እዋን፡ ኤርትራ ኣንጻር ድሌት ህዝባን መሰላ ንናጽነትን - ብዓሎቿ ምስ ኢትዮጵያ ክትቀረንዮ ተፈሪዱዋ። ብጉልባብ “ፈደረሽን” ከኣ ንዳግማይ መግዛእቲ ኣብ ትሕቲ ዘውዳዊ ስርዓት ኢትዮጵያ ኣትያ። ኣብ ርእሲ'ዚ ቅሉፅ ግህሰት'ዚ፡ ኢትዮጵያ ድሕሪ ዓሰርተ ዓመታት - ነቲ ንኤርትራ መሰል ርእሰ-ምምሕዳር ዘፍቅድ ዝነበረ “ውዕል” ብምፍራስ፡ ኣብ 1962 ንኤርትራ ብሓይሊ ጐቢጣ ኣብ ትሕቲ ግዝአታ ኣእተወታ። ካብ'ዚ ታሪኻዊ ክወንነት ብምብጋስ፡ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ነቲ ንረብሓ ዓበይቲ ጂኦፖለቲካዊ ዕላማታት ዝተመንዘዐ ሕጋዊ መሰሉ ንናጽነት ንምምላስ፡ ኣንጻር ኅበጣ ኢትዮጵያ ዝተኸየደ ፍትሓዊ ቃልሲዮ። እዚ ታሪኻውን ሕጋውን ክወንነት'ዚ ድማ፡ ኣብ መዛግብ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ብዘየወላውል ዝተሰነደዮ። ኣብ'ዚ ነዊሕን መሪርን ጉዕዞ እምበኣር፡ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ናይ ቀረባ ይኹን ርሑቕ ሞራላውን ካልእን ደገፍ ዝተነፍሳ ምንባሩ፡ ማንም ዘይስሕቶ ሓቂዮ። እቲ ሕጂ ዝስማዕ ዘሎ ጫውጫውታ ምጥምዛዝ ታሪኽ ከኣ፡ “ክትበልዓ ንዝደለኻ ኣባጉምባሕሲ ዛግራ ትብላ” እዩ ነገሩ።

ኣብ'ዚ ክፍለጥ ዘለዎ፡ ዓለማዊ ካርታ፡ ዘየለን ዘይነበረን ጽውጽዋይ ስለዝደረሰካ፡ ምሒር ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ዝመጣጠር ርቡጽ ሓላማይ “መስኮት ኣብ ቀይሕ ባሕሪ” ኢሉ ስለ ዘህተፍተፈ፡ ወይ ድማ ሓንቲ ሃገር ዊን ኣብ ዝበላ “ታሪኻውን ጂኦግራፊያውን ቅርበት” ኣለኒ ስለዝበለት ዝሕንጠጥን ዝጽሕተርን ናይ ርሳስ/ኩርሽ መስመር ኣይኹንን። ብኣህጉራዊ ሕግን ውዕላትን ዝተኣስረ - ጉዳይ

ልኡላውነትን ግዝኣታዊ ሓድነትን። ልኡላዊ ግዝኣት ኤርትራ ከአ'ሞ፡
ብደምን ብሕግን ዝተሓጽረ'ዩ። ዝትንክዮ ከኣ ወይልኡ! ኣርባዕተ ነጥቢ።